

## TEMAATILISE HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND KIVIÕLI I KESKKOOL

### I. Sissejuhatav osa

1. **Järelevalve teostamise koht:** Kiviõli I Keskkool; **alus:** Vabariigi Valitsuse seaduse § 84 p. 2, p. 16; Põhikooli ja gümnaasiumi seaduse 7. peatüki §§ 84, 87; haridus- ja teadusministri 12.05.2014.a. määrus nr 15 „Haldusjärelvalve prioriteedid, temaatilise järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2014/2015.õppeaastal“ ning Ida-Viru maavanema 09.09.2014.a. korraldus nr 1-1/2014/231 „Temaatilise järelevalve teostamine 2014/2015.õppeaastal“.

2. **Järelevalve teostamise eesmärk:** välja selgitada koolis õppivate kooli õppekeelest erineva koduse keelega peredest pärit laste toimetulek eesti õppekeelega koolis (õpilaste integreerumine ja õpilaste toimetulek eesti keeles õppides), hinnates, kuidas on igale õpilasele loodud arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond ning õppe- ja kasvatustegevuse vastavus kehtivale seadusandlusele; välja selgitada erivajadustega õpilastega töö vastavus seadusandlusele; **aeg:** 12.01. - 21.01.2015.a.; **õiendi esitamise tähtaeg:** 12.03..2015.a.; **teostaja:** Iia Laaniste – Ida-Viru maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peainspektor-peaspetsialist.

3. **Järelevalve teostamisel kasutatud meetodika:** vestlused kooli juhtkonna ja pedagoogidega; tutvumine kooli aruandluse ja dokumentatsiooniga (arengukava, õppekava, aasta üldtööplaan, põhimäärus, sisehindamist kajastavad materjalid, pedagoogide isiklikud toimikud, EHIS- s kajastuvate andmete analüüsimine ja kontrollimine) ning analüüs; tutvumine kooli õpi- ja kasvukeskkonnaga ning eesti keele kui teise keele õpetamisega, erivajadustega õpilastega seotud materjalidega.

4. Lühülevaade õppeasutusest:

4.1 õppeasutuse omandivorm ja aadress: Kiviõli Linnavalitsuse hallatav asutus; aadress: Viru 14, Kiviõli 43125; tel. 3358510 (direktor), 33 74060 (sekretär); e-mail: [kantselei@k1k.ee](mailto:kantselei@k1k.ee); veebileht: <http://www.k1k.ee>.

4.2 õppeasutuse liik (vorm): põhikool ja gümnaasium ühe asutusena

4.3 õppeasutuse pidaja: Kiviõli Linnavalitsus

4.4 õppekeel: eesti

4.5 õpilaste üldarv: 343

4.6 pedagoogide üldarv: 51 ( sh direktor, õppealajuhataja, logopeed, huvijuht ning 1 ringijuht)

Kiviõli I Keskkool on Kiviõli linnale kuuluv munitsipaalasutus. Koolimaja on ehitatud 1969.aastal ning rekonstrueeritud Euroopa Liidu struktuurifondi toel projektist „Kohalike omavalitsuste investeeringute toetuse kava aastateks 2009 – 2012“. Füüsiline keskkond on viidud vastavusse põhikooli riiklikus õppekavas ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas kehtestatud nõuetele. Koolimaja õpperuumid ja kabinetid on ühtses koolisisese info- ja kommunikatsioonivõrgus, varustatud interneti püsiühendusega. Koolis on arvutiklass 31 töökohaga ja heas seisukorras ning vajaliku sisustusega meedia- ja keeleõppeklass. Toimib koolisisene arvutivõrk, kuhu on ühendatud 65 töökohaarvutit. Koolis on kokku 79 arvutit.

Koolis õpib 343 õpilast, kellest tavaklassis põhikooli riikliku õppekava ning gümnaasiumi riikliku õppekava alusel õpib 325 õpilast, põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe alusel 6 õpilast (liitklass: 7.klass 3 õpilast ja 8 klass 3 õpilast) ning tavaklassis keelekümbelprogrammi alusel õpib 12 õpilast. Koolis töötab 16 tavaklassi komplekti, 1 liitklass (7. ja 8. klass) lihtsustatud õppel olevatele õpilastele ning 1 keelekümbelklass.

Kool töötab päevases õppevormis ühes vahetuses. Põhikoolis toimub õppetöö eesti keeles ning gümnaasiumis õpetatakse 40% ainetest vene keeles (kooli õppekeelest erineva emakeelega õpilastele).

Koolis rakendatakse riiklike õppekavade alusel koostatud ning kooli direktori poolt kinnitatud kooli põhikooli osa ja gümnaasiumiosa õppekava, samuti rakendatakse põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava ning keelekümbelprogrammi.

Gümnaasiumis on õppeained jaotatud kohustuslikeks, valik- ja vabaaineteks. Vastavalt õppesuundadele on võimalik kooli poolt pakutavate valikainetena õppida: autoõpetust, helindamist, meediat, kodundust, pilliõpet, rõivadisaini, soome keelt, sotsiaalmeediat, arvutiõpetust, ainet õppides loon ennast, eesti kirjandust, eesti kultuurilugu, kaasaegset eesti keelt, eesti etnograafiat, kaasaegset inglise keelt, kaasaegset saksa keelt, kaasaegset vene keelt ja kursust „Õppides loon ennast“ samuti RÕK valikaineid: riigikaitset, majandus- ja ettevõtlusõpet, uurimistöö aluseid, draama ja teater, kirjandus ja film, joonestamine jne. Piisavalt lai valikainete valik loob head eeldused õpilaste arenguks.

Vabaainete õpetamiseks tehakse koostööd naaberkooliga. Õpilaste poolt valitud vabakursused ei ole seotud kooli õppesuunaga. Põhikoolis õpetatakse valikainetena draamaõpetust 1. - 7.klassini, majandusõpetust 3. - 4., 6. ja 8. - 9.klassis. Viiakse läbi liiklusõpetust, mis on üheks oluliseks teguriks turvalisuse tagamisel.

Koolis pakutakse tugiteenustest: õpiabi, logopeedilist abi, individuaalse õppekava järgi õppimist, individuaalset täiendavat tööd, konsultatsioone, diferentseeritud hindamist, rahuklassi suunamist, pikapäevarühma tööd.

Kooli arengukava alusel ja vestlusest juhtkonna ning sotsiaalpedagoogiga selgus, et loodud on tugiisikute süsteem: logopeed, sotsiaalpedagoog, klassijuhataja, pikapäevarühma õpetaja. Toimib õpiabi ümarlaud koostöös kooli juhtkonnaga. Koostöös Rajaleidja keskusega toimib õpetajate nõustamine. Kool on liitunud Ida-Virumaa Ettevõtliku kooli võrgustikuga – õppijale on tagatud läbi erinevate meetodiliste võtete ettevõtlikkust õppes osasaamine kõigil kooliastmetel. Loodud on ettevõtliku õppe koordinaatori ametikoht. Koolil on välja kujunenud pikaajalised traditsioonid ja aktiivne huvitegevus. Kool osaleb Comenius ja e-Twinning projektides. Kool peab oma eripäraks paindlikkust, õpetajate ja õpilaste vahelist avatust ja tihedat kontakti nii tunniväliselt kui tunnitöös.

Kool toob väärtustena välja:

Teadmishimu – „Tahan õppida ja areneda“

Hoolivus – „Austan ennast ja teisi“

Koostöö – „Teeme ise, teeme koos“

Traditsioonid - „Olen loov ja mitmekülgne“

Positiivsus – „Oleme positiivsed“.

Kooli eesmärgiks on toetada õpilaste individuaalset arengut ja kindlustada neile sobiv kasvukeskkond selliste õpitulemuste saavutamiseks, mis võimaldab sujuva ülemineku järgnevale haridustasemele.

Kooli põhimääruse on 27.01.2011.a. määrusega nr 31 kinnitanud Kiviõli Linnavalikogu. Kooli õppe- ja kasvatustegevus toimub vastavalt põhimääruses sätestatule.

Kiviõli linna arengukava 2010-2018 järgi on linnas kaks üldhariduskooli – Kiviõli I Keskkool ja Kiviõli Vene Kool, üks koolieelne lasteasutus. Huviharidust pakub Kiviõli Kunstide Kool.

Kiviõli I Keskkooli arengukava 2010-2015 on kinnitatud Kiviõli Linnavalitsuse 05.10.2011.a. määrusega nr 8. Kool on alustanud tööd uue arengukava koostamisega. Kiviõli I Keskkooli sisehindamise läbiviimise korra on 31.08.2007.a. käskkirjaga nr 67 kinnitanud kooli direktor. Kool viib läbi sisehindamist (sisekontroll ja enesehindamine), mille tulemused on aluseks kooli tegevuse parendamisel ning käesoleval ajal uue arengukava koostamisel. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnas analüüsitakse õpilaste arengut, kooli õppekava täitmist, õppekorraldust ja –meetmeid, õpijõudlust, terviseedendust, tööd hariduslike erivajadustega õpilastega, huvitegevust. Vajalik on sisehindamise läbiviimisel pöörata tähelepanu tööle kooli õppekeelest erineva koduse keelega õpilaste toimetulekule koolis, analüüsides kooli õppekeelest erineva emakeelega õpilaste toimetulekut eesti õppekeelega koolis on vajadusel võimalik otsida-leida teid õpilaste toetamiseks.

Kooli asuvad õppima lapsed Kiviõli linnast ja lähedalasuvatest omavalitsustest (Maidla vald, Sonda vald, Lüganuse vald). Gümnaasiumisse tulevad õppima ka lähedalasuva Kiviõli Vene Kooli (vene õppekeelega põhikool) põhikooli lõpetajad. Koolis töötab 51 pedagoogi, sh direktor 1,0 ametikohaga, õppealajuhataja 1,0 ametikohaga, logopeed 1,0 ametikohaga, huvijuht 1,0 ametikohaga ning sotsiaalpedagoog (ühtlasi HEV – õppe koordinaator). Koolil on oma söökla. SA Ida- Viru Keskskool osutab koolile medõe teenust 19 tundi nädalas ehk 0,5 ametikoha ulatuses, mis on ette nähtud õpilaste

arvust lähtuvalt. Et aga tagada medõe teenus kogu õppepäeva vältel on 0,5 medõe ametikohta lisaks ka kooli struktuuris.

Kooli kehtivas arengukavas on välja toodud lähiajal kooli tegevust mõjutavate teguritena: gümnaasiumiastmesse astuvate õpilaste arvu vähenemine Kiviõli linnas ja regioonis; sotsiaalne ja majanduslik olukord ning erivajadustega laste osakaalu suurenemine, mis toob kaasa senisest suurema vajaduse toetada kõigi kooli vastu võetud õpilaste arengut ja kindlustada neile normaalne kasvukeskkond õpiväljundite saavutamiseks; tehnoloogia kiire areng, mis eeldab asjakohaste õppemeetodite kasutamist, üha enam panustamist e-õppe kasutamise võimaluste suurendamisele igapäevases koolitöös, õppe paindlikkuse suurendamist, õpiku ja töövihiku rolli ümbermõtestamist; digivõimaluste avardamine ja säästev hoiak, mis annab võimaluse üleminekuks koolisisesele paberivabale asjaajamisele.

Olulisemad teemad, millega kool tegeleb: õppeainete lõiming, hindamise korraldus; õpilaste individuaalse arengu ja hariduslike erivajaduste arvestamine õppeprotsessis ja õppekavavälises tegevuses; väärtuskasvatus koolis; õpilaste uurimus- ja loovtööde juhendamine; mitmekultuurilise ja –keelse õpikeskkonna probleemid ja nende lahendamiseviisid; õppimiseks, vaimseks, kehaliseks, sotsiaalseks, emotsionaalseks ja kõlbliseks arenguks soodsa keskkonna loomine, seda ka individuaalsete arenguerinevuste ja – kriiside korral; ohutu ja turvaline koolikeskkond; osalemine Ettevõtliku kooli projekti raames korraldatavatel seminaridel, koolitustel, õppepäevadel.

## II. Olukorra kirjeldus ja analüüs

### 1. Õpilase arengu toetamine

Kooli eesmärk on olla usaldusväärne partner ja pakkuda harmoonilist ning ettevõtlikku õpi- ja arengukeskkonda kõigile koolis õppida soovivatele õpilastele.

Kesksel kohal koolis on õpilane, so õppekorralduses ja õppe sisu kujundamisel arvestatakse iga õpilase haridusteed, õppijate erinevaid vajadusi ja võimeid.

Õpilaste arengut soodustavateks teguriteks koolis on:

- Renoveeritud koolimaja;
- Õpilastele sobiv õpi- ja kasvukeskkond;
- Basseini kasutamise võimalus;
- Raamatukogu ja lugemissaali ning arvutiklassi, muuseumi, meediaklassi, kodundusklassi olemasolu;
- Puudulike veerandihinnete vähendamine õpimotivatsiooni tõstmisega;
- Andekate õpilaste toetamine (täiendavad konsultatsioonid, individuaalsed õppekavad) ning andekate õpilaste osalemine erinevatel olümpiaadidel ja konkurssidel;
- Arengut toetavate valikainete rohkus;
- Mitmekülgsete õppemeetodite kasutamine ainetundides;
- Keelekümblusmetoodika kasutamine;
- Õpilaste osalemine erinevates projektides;
- Ettevõtliku õppe rakendamine (koolis töötab ettevõtlikkuse koordinaator);
- Õpilaste osalemine erinevates õppekavavälistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (kooli korraldatud huvitegevus on õpilastele tasuta);
- Erinevad tugisüsteemid nii tavaõpilaste kui HEV õpilaste toetamiseks (logopeediline abi, individuaalsed õppekavad, individuaalne töö, konsultatsioonid, rahuklass, pikapäevarühma töö, õpiabi osutamine);
- Arenguestluste läbiviimine kõikides kooliastmetes;
- Kooli õpilasesinduse töö.

Õpilaste arengu toetamiseks alustas kool 2006.aasta sügisel Ettevõtlikkuse projektiga. Aktiivset tegevust alustati 2007.aastal. Kooli õppekava üheks läbivaks teemaks on ettevõtlikkuse arendamine. Töö on organiseeritud nii õppetööna kui ka klassivälise tegevusena. Õppetöös rakendatakse ettevõtlikkust aktiivõppe kaudu, mis muudab õppimise huvitavamaks, paneb mõtlema, paneb pakkuma probleemidele erinevaid lahendusviise, püstitama eesmärged ja vastutama. Sageli integreeritakse erinevaid õppeaineid omavahel. Tähtis osa on koostööl, sotsiaalsete võimete arendamisel. Klassivälise tegevuse puhul peetakse oluliseks õpilaste initsiatiivi ja mõtete elluviimist. Õppijates kasvatatakse julgust teha seda, mida ise soovid, selleks et paremini toime tulla muutuvus ühiskonnas.

Koolis on moodustatud 16- liikmeline õpilasesindus (7.-12.klasside õpilased). Õpilasesinduse tööd juhivad kolmeliikmeline juhatus. Õpilasesinduses on käesoleval õppeaastal üks õpilane kooli

õppekeelest erineva emakeelega (vene keel) ning üks õpilane kakskeelsest perest. Kuna kooli õpilastest ca 27% on peredest, mille kodune keel erineb kooli õppekeelest, siis oleks loomulik, et õpilasesinduses võiks olla enam õpilasi kooli õppekeelest erineva koduse keelega peredest. Kool on püüdnud kaasata õpilasesinduse tegemistesse kooli õppekeelest erineva emakeelega õpilasi, kuid arvestades gümnaasiumiõpilaste suurt õppekoormust ja õppimist emakeelest erinevas keeles, siis on õpilased keskendunud õppimisele, mis on nende jaoks aeganõudvam. Õpilased on olnud kaasatud õpilasesindusse, kuid aja möödudes nad loobuvad suure õppekoormuse tõttu. Nimetatud valdkonnas on koolil veel arenguruumi ning koolis töötatakse selle nimel, et pakkuda muukeelsetest peredest pärit õpilastele võimalust kaasa rääkida koolielu olulistes küsimustes. Kooli juhtkond märgib, et kahe kogukonna liitmist peavad nad veel õppima.

Õpilaste arenguks on koolis loodud head tingimused.

## **2. Hariduslike erivajadustega (edaspidi HEV) õpilase õppe korraldamine**

### **2.1. HEV õpilase õppe korralduse põhimõtted kooli õppekavas ja tugimeetmete rakendamine.**

Kooli arengukavas on kavandatud HEV õpilaste üle peetava seire ning tugi- ja toetussüsteemide tõhusaks rakendamiseks: tugisüsteemide tõhustamine; HEV õpilastele rakendatavate tugisüsteemide mõjuanalüüsi läbiviimine (HEV õpilastele rakendatavate tugisüsteemide mõjuanalüüsi viiakse läbi iga õppeaasta lõpus); koolituste läbiviimine õpetajatele – kuidas märgata ja toetada andekaid (koolitusel „Andekas laps koolis“ osales 24 õpetajat“); diferentseeritud õpetamismeetodite tõhusa rakendamise kaudu võimaluste loomine individuaalsust arvestavaks võimetekohaseks õppeks. Erineva võimekusega õpilaste õpetamismeetodite kaudu luuakse erinevate tasemetega õpilastele võimalus toime tulla õppimisega. Vähemalt üks kord kuus koguneb tugispetsialistide ümarlauad, et arutada ja analüüsida, kas õpilasele määratud tugisüsteem toimib. Tugisüsteemide rakendamisel arvestatakse nii vanemate ettepanekuid kui ka tugispetsialistide soovitusi. Kool tegeleb pidevalt HEV õpilastega, kuid vajalik on süsteemi loomine ning läbiviidud tegevuste fikseerimine.

Kooli põhimääruse § 17 on sätestatud hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine. Samuti on töö HEV õpilastega sätestatud kooli arengukavas ja õppekavas.

Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 47 lg 3 on kooli direktor oma 01.09.2011.a. käskkirjaga nr 2 määranud HEV õppe koordineerijaks kooli sotsiaalpedagoogi.

Koolis toimivad tugisüsteemid on: õpiabi osutamine, logopeediline abi, individuaalne õppekava, individuaalne täiendav töö, konsultatsioonid, diferentseeritud hindamine, pikapäevarühma töö (30 õpilast).

Koolis töötavad õpiabi rühmad 1.- 6. klassi õpilastele (kooli ja EHS-e andmetel).

Õpiabirühm komplekteeritakse logopeedi, aineõpetajate ja klassijuhatajate soovitude järgi. Tunnid viiakse läbi rühma- või individuaaltegevusena. Õpiabi osutamise eesmärgiks on õpilaste hariduslikest erivajadustest lähtuvalt toetada õpilase arengut ja aidata kaasa põhihariduse õppekava omandamisele. Rühmas toimub taju, tähelepanu, mälu, mõtlemisoperatsioonide korrelatsioon eelkõige matemaatika kaudu.

Koolis töötab pikapäevarühm (kella 12.25 – 16.00). Pikapäevarühma eesmärgiks on laste järelevalve, õpilaste aitamine koduste tööde tegemisel ja lastele erinevate tegevuste võimaldamine. Rühmast osavõtt on vabatahtlik ning soovi pikapäevarühma töös osalemiseks annab lapsevanem kirjalikult. Rühm töötab vastavalt direktori 10.09.2014.a. käskkirjaga nr 4 kinnitatud 2014/2015.õppeaasta pikapäevarühma päevakavale.

Koolis tegutseb rahuklass, kus vaba õpetaja tegeleb probleemsete õpilastega. Rahuklassi töö põhimõtted on sätestatud kooli kodukorras.

Käivitatud on tugivõrgustik ja õpinõustamissüsteem, mis toetab nii õpilasi kui ka lapsevanemaid. Vajalik on tugivõrgustiku (õpetaja-mentor, HEV koordinaator, õpiabi ümarlaud ja tugispetsialistid) töö sisu kajastamine ka kooli õppekavas, so lahti kirjutada, mida, kui sageli ja kuidas tehakse. Kool tegeleb uue õppekava versiooni väljatöötamisega ning uuendatud õppekavas sätestatakse tugivõrgustiku tegevus.

Nii põhikooli kui ka gümnaasiumiosa õppekava üldosa on väga mahukas ja üldsõnaline ning ei too igakülgelt välja kooli eripära. Õppekava vastavusse viimisel 1.septembriks 2015.a. on vajalik kooli omanäolisuse, eripära ja tegeliku olukorra väljatoomine.

EHS-e andmete – väljundi „Õppurite hariduslikud erivajadused ja tugiteenused“ alusel on üldnimekirjas 116 haridusliku erivajadusega õpilast: kirjutamisraskustega 62 õpilast, kooli õppekeelest erineva koduse keelega 42+12 õpilast (40 õpilast gümnaasiumiastmel, 2 õpilast II kooliastmest) ning 12 õpilast

keelekümbklusklassis), ajutine õpiraskus 13 õpilasel, andekus 5 õpilast. Gümnaasiumiastmel on kooli õppekeelest erineva koduse keelega õpilastel võimalik õppida ainet – eesti keele teise keelena.

Logopeedilist abi saab kokku 58 õpilast. EHIS-e väljundi „Õppurite jaotus klassidesse“ aluse saab logopeedilist abi 12 keelekümbklusklassi õpilast, 6 põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppel olevat õpilast ning 40 tavaklassi õpilast (1.-4.klass). Individuaalne õppekava on koostatud neljale keelekümbklusklassi õpilasele (4.klass), kuuele lihtsustatud õppekava alusel õppivale õpilasele ning neljale I ja II kooliastme õpilasele, kaheksale III kooliastme õpilasele (kokku 22-le õpilasele) ning viiele gümnaasiumiastme andekale õpilasele. Õpiabi rühma teenust võimaldatakse põhikooli tavaklasside 13-le õpilasele. Kuus põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppel olevat õpilast on määratud nimetatud klassi nõustamiskomisjoni soovitusel alusel.

EHIS-s kajastatud andmed vastavad kooli tegelikule olukorrale.

Haridusliku erivajadustega õpilastele on avatud individuaalse arengu jälgimise kaardid (erinevad variandid), kuid ei ole ühtlustatud kaartide pealkirju ja sisu: kasutusel on näiteks ka õpilase individuaalsuse kaart. Kuigi määratletud oli, et tugimeetmete mõjusust hinnatakse 2 korda aastas (detsembri eelviimane nädal ja mai lõpp), ei selgunud kaartide vaatlusel hinnangute andmine ja tugimeetmete mõjususe üle otsustamine. Ei ole juhitud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 48 lg 6 sätestatust. Vajalik on välja töötada ühtsetel alustel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart ning täita kaarti vastavalt ülalnimetatud määruse lõikes 6 sätestatule. Individuaalsete arengu jälgimise kaartide täitmise eest vastutab HEV koordinaator.

Tõhustamiseks tööd erivajadustega õpilastega on kooli pedagoogid viimase viie õppeaasta jooksul läbinud erinevaid HEV õpilastega seotud koolitusi: „Kasvatusraskustega lapsed“ – 22 pedagoogi, „Käitumisprobleemidega laps tavakoolis“ – 2, „Parandusõpe kui arendusõpe“ – 1 (160-tunnine koolitus), „HEV õpilased tavakoolis“ – 3, „Eripärad töös neuropsühhiaatriliste lastega“ – 4, „Andekas laps koolis“ – 24 pedagoogi. Koolitustel omandatud kasutavad õpetajad oma töös ning jagavad oma kogemusi kolleegidega.

## **2.2. Tugispetsialistide koosseis ja ettevalmistus.**

Tugispetsialistidest töötab koolis 1,0 ametikohaga logopeed (haridustase vastab kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele, kes õppeaasta alguses viib läbi uuringud ning töötab logopeedilist abi vajavate õpilastega. Igal sügisel logopeed kontrollib algklasside õpilaste suulist ja kirjalikku kõnet ning selle tulemusena moodustab kõneravi rühmad. Vajaduse korral saab õpilane ka individuaalseid tunde. Logopeed koostöös klassiõpetajatega koostab tunniplaani ja iga rühm käib vähemalt kaks korda nädalas logopeedi tunnis.

Logopeed kasutab tundides spetsiaalseid meetodikaid ja võtteid õpilaste kõne, lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamiseks. Samuti töötab õpilaste mõtlemise, tähelepanu ja mälu arendamisega.

Vajadusel otsitakse lisaks abi arstidelt ja psühholoogilt. Psühholoogilise abi saamiseks on võimalik pöörduda Ida-Virumaa Rajaleidja keskusesse (Jõhvis). Lastevanematel on võimalus saada logopeedit konsultatsiooni ning pidada koos nõu, et saada raskustest üle.

Logopeed töötab vastavalt töökavale. Logopeedilist abi saab koolis 58 õpilast.

Koolis töötava sotsiaalpedagoogi haridustase vastab kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

Koolis töötab I ja II kooliastme õpilastega kaks õpiabi rühma õpetajat, kellest üks on 2009.aastal läbinud 160- tunnise koolituse „Parandusõpe kui arendusõpe“ ja teine õpetaja on 2000.aastal läbinud 360-tunnise eripedagoogikaalase koolituse „Hariduslike erivajadustega arvestamine kasvatuses“.

## **3. Kooli õppekeelest erineva koduse keelega laste toetamine koolis**

Alates 1.septembrist 2013.a. töötab endine Kiviõli Vene Gümnaasium (käesoleval ajal Kiviõli Vene Kool) põhikoolina.

Peale põhikooli lõpetamist asuvad õpilased haridusteed jätkama Kiviõli I Keskkoolis eesti keeles. Kooli 343 õpilasest ca 27% on kooli õppekeelest erinev kodune keel. Põhikooli osas 33 õpilasel ning 12 keelekümbklusklassi õpilasel on kodune keel erinev kooli õppekeelest (põhikooli osas 237 õpilast, so 19% õpilastest erineb kodune keel kooli õppekeelest). Eesti/vene koduse keelega on 12 õpilast ning 2 õpilast on gruusia kodukeelega. Kooli õppekeelest erineva koduse keelega põhikooli õpilased tulevad eesti keeles õppides hästi toime, kuna õpilased alustavad tavaliselt õpinguid alates 1.klassist ning on lasteaias õppinud

keelekümblusprogrammi alusel või on olnud eesti õppekeele rühmas. Gümnaasiumiastmel on 45 õpilast pärit kooli õppekeelest erineva koduse keelega peredest (42% õpilastest). Osa nendest õpilastest on Kiviõli I Keskkoolis lõpetanud põhikooli, kuid enamus tuleb eestikeelset haridust omandama Kiviõli Vene Koolist (põhikool) ning gümnaasiumiastme algul on õpilastel raskusi eesti keeles õppimise ning kohanemisega.

Vastavalt kooli arengukavale ja kooli õppekavale võimaldatakse eesti keelest erineva emakeelega õppijale 60% ulatuses eestikeelne õpe keelekümblusklassis ja gümnaasiumiastmel. Gümnaasiumiastme kooli õppekeelest erineva koduse keelega (põhiliselt vene keel) õpilastele võimaldatakse aineõpe eesti keel teise keelena (40 gümnaasiumiosa õpilast). Keelekümblusklassi õpilased on jõudnud neljandasse klassi ning nendel õpilastel on vene keeles õppeaine vene keel (emakeelena), kuigi õppekava järgi peaks olema vene keeles ka loodusõpetus. Kooskõlastatult lastevanemate ja hoolekoguga õpetatakse loodusõpetust eesti keeles ning tunnivaatlused näitavad, et õpilased tulevad toime.

Kooli põhikooli osa õppekava on kinnitatud direktori 05.09.2011.a. käskkirjaga nr 6 ning gümnaasiumiosa õppekava on kinnitatud direktori 21.12.2011.a. käskkirjaga nr 16. Põhikooli õppekava lisana ei olnud kooli kodulehele üles pandud keelekümblusklassi vene keel emakeelena ainekava (keelekümblusklassi vene keel emakeelena ainekava lisati järelevalve perioodil kodulehele). Kooli õppekava järgi õpetatakse keelekümblusklassis alates 4.klassist loodusõpetust vene keeles, samas nimetatud aine õpetus toimub eesti keeles. Õppekavas on sätestatud, et kooskõlastatult lastevanematega on võimalik suurendada eesti keeles õpetatavate ainete mahtu ning võimalusel õpetatakse aineid eesti keeles.

Hoolekogu 27.02.2014.a. koosoleku nr 1 otsusega nr 4.1. on hoolekogu andnud nõusoleku muuta keelekümblusklassi õppeainete ja tunnijaotusplaani, et toetada keelekümblusklassi õpilaste edasiõppimisvõimalusi kooli III kooliastmel, kus loodusõpetust õpetatakse eesti keeles. Otsusega muudeti eesti keeles antavate tundide osatähtsust kohustuslikust 60 %-st suuremaks, ehk siis: 4. klassis 68%; 5. klassis 64%; 6. klassis 63,5%. Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse, § 73 lg 1<sup>1</sup> p 3 - hoolekogu annab arvamuse kooli õppekava kehtestamiseks ja muutmiseks, sealhulgas nõusoleku muuta põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 15 sätestatud korras õppeainete nimistut.

Selleks, et eesti keelest erineva emakeelega õpilaste keeleoskustase vastaks nõuetele toimib lõimitud aine ja keeleõpetuse meetodika rakendamine, otsitakse võimalusi keeleõpet toetavates projektides osalemiseks ning pakutakse võimalusi keeleõppeks läbi klassivälise tegevuse. Keeleõppe soodustavaks teguriks on ka kooli eestikeelne keskkond. Külalastatud tunnivaatluste alusel saab välja tuua järgmist: pärast venekeelse põhikooli lõpetamist on osa õpilastel (eriti 10.klassis) võrdlemisi raske toime tulla. Üheks põhjuseks on asjaolu, et eelnevas koolis on eesti keeles ainult eesti keel teise keelena, mida on keeleõppeks vähe. Kiviõli linna kaks kooli teevad omavahel koostööd, et lihtsustada õpilaste üleminek eestikeelsele õppele. On püütud käivitada õpilasvahetust, so vene kooli õpilastele antakse võimalus enne põhikooli lõpetamist võtta osa õppetööst eesti õppekeelega koolis. Alustades õpinguid 10.klassis kulub õpilastel paar kuud sisseelamiseks. Hiljem tuleb enamus õpilasi toime eesti keeles õppides, kuid osa õpilastel on kuni gümnaasiumiastme lõpetamiseni raskusi. Aineõpetajad ja eesti keele kui teise keele õpetaja teevad pidevat koostööd. Vajakajäämised ainetundides võtab vaatluse alla eesti keele õpetaja.

Venekeelse põhikooli lõpetanud õpilastele õpetatakse vene keeles vene keelt emakeelena, laia matemaatikat, keemiat ja füüsikat. Valikainetest õpetatakse vene keeles: maailmakirjandust antiikajast 18.sajandini, tänapäeva vene kirjandust, tänapäeva väliskirjandust, vene keelt Eestis. Eestikeelse põhikooli lõpetajatele õpetatakse vene keeles kaasaegset vene keelt. Majandustemaatikat õpetatakse nii eesti kui vene keeles.

Järelevalve käigus kooli õppekeelest erineva koduse keelega õpilaste klassides (osa ainetunde toimub eraldi kooli õppekeelega õpilastele ja kooli õppekeelest erineva koduse keelega õpilastele) külalastatud ainetundide alusel (ajalugu 10.kl., ajalugu 11.kl., kultuurilugu 11.kl, bioloogia 12.kl.) tuleb märkida: õpetajad valdavad ainet, kasutavad erinevaid meetodilisi võtteid, töötavad kõikide õpilastega. Õpilased tulevad toime, kuid kogu tegevus on aeganõudev, kuna õpilaste tase on erinev. Kasutatakse lõimitud aine- ja keeleõpet. Oluline on, et kogu õppeprotsess viiakse läbi eesti keeles (keeleskeskkond toetab eesti keele omandamist) ning ainetundides sagedamini esinevate keeleliste ja grammatiliste vigade parandamisega jätkab tööd eesti keele kui teise keele õpetaja. LAK –õppe koolituse on viimase viie aasta jooksul läbinud 9 õpetajat ning 2 õpetajat on läbinud koolituse „Eestikeelne aineõpe ja ainetevaheline lõimumine“.

Õpetajad on küll omandanud tasemehariduse vastava aine õpetamiseks, kuid mitme õpetaja kvalifikatsioon ei vasta haridus- ja teadusministri 29.08.2013.a. määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 3 lg 1 sätestatule, so põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja kvalifikatsiooninõuded on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse. Viiel õpetajatel

on küll bakalaureuse kraad, kuid nad on tööle võetud programmi „Noored Kooli“ alusel. Kool on sõlminud programmiga lepingu ning võtnud endale kohustuse kindlustada õpetajad kaheks õppeaastaks tööga. Viiel õpetajal on üldkeskharidus, kuid nad on tööle võetud tähtajatu töölepingu alusel. Ei ole juhitud hetkel kehtiva Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetest 5, 6, 7.

Õpilaste arengu seisukohalt õppekava läbimiseks tuleb aineõpetus koolis kindlustada kvalifikatsiooninõuetele vastava kaadriga.

#### **4. Turvalisuse tagamine koolis**

Turvalisusega seonduv on kajastatud kooli dokumentatsioonis. Kodukord on kehtestatud direktori 04.12.2012.a. käskkirjaga nr 21, kus punktiga 5 on reguleeritud õpilaste ja koolitöötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumist teavitamise, nende juhtumite lahendamise kord ning abinõud õpilaste ja kooli töötajate vaimse ja füüsilise vägivalda ennetamiseks, punktiga 6 on reguleeritud hoonest või territooriumilt sisse- ja väljaliikumise kontrollimise ning õpilaste kooli hoonest või territooriumilt väljaliikumise kord, punktiga 7 on reguleeritud jälgimisseadmestiku kasutamise kord ning punktiga 10 tugi- ja mõjutusmeetmed, nende rakendamine õpilaste suhtes, sh rahuklassi töö ning õpilase rahuklassi suunamise kord, et ennetada turvalisust ohustavate olukordade tekkimist koolis.

Välja on töötatud „Tulekahju korral tegutsemise plaan Kiviõli I Keskkoolis“ – kinnitatud direktori 08.10.2012.a. käskkirjaga nr 10.

Hädaolukorra lahendamise plaan on kinnitatud direktori 23.05.2013.a. käskkirjaga nr 51. Turvalisusega seotud dokumentatsioon on üleval kooli kodulehel ja on kättesaadav kõikidele osapooltele.

Turvalisuse tagamiseks on koolis valveadministraator, õuealale on paigutatud turvakaamerad.

Koolis viiakse läbi liiklusõpetust.

Õpetajad on viimase viie aasta jooksul osalenud erinevatel turvalisuse tagamisega seotud koolitustel: veeohutusala koolitus – 7 pedagoogi, kriisikoolitus – 16, kuidas tegutseda äkkrünnaku korral – 1, esmaabi koolitus – 7. Soovituslikult koolile: arvestades, et koolis on ligi 350 õpilast oleks otstarbekas täienduskoolituse plaani lülitada esmaabi koolituse läbimine, et kindlustada õpilaste ohutus nii koolis kui ka väljaspool kooli (matkad, ekskursioonid jne).

### **III Teemaatilise järelevalve kokkuvõte**

Kiviõli I Keskkool on Kiviõli linnale kuuluv munitsipaalasutus. Koolimaja on ehitatud 1969.aastal ning rekonstrueeritud Euroopa Liidu struktuurifondi toel projektist „Kohalike omavalitsuste investeeringute toetuse kava aastateks 2009 – 2012“. Füüsiline keskkond on viidud vastavusse põhikooli riiklikus õppekavas ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas kehtestatud nõuetele.

Koolis õpib 343 õpilast, kellest tavaklassis põhikooli riikliku õppekava ning gümnaasiumi riikliku õppekava alusel õpib 325 õpilast, põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe alusel 6 õpilast (liitklass: 7.klass 3 õpilast ja 8 klass 3 õpilast) ning tavaklassis keelekümblusprogrammi alusel õpib 12 õpilast. Koolis töötab 16 tavaklassi komplekti, 1 liitklass (7. ja 8. klass) lihtsustatud õppel olevatele õpilastele ning 1 keelekümblusklass.

Kooli asuvad õppima lapsed Kiviõli linnast ja lähedalasuvatest omavalitsustest (Maidla vald, Sonda vald, Lüganuse vald). Gümnaasiumisse tulevad õppima ka lähedalasuva Kiviõli Vene Kooli (vene õppekeelega põhikool) põhikooli lõpetajad. Koolis töötab 51 pedagoogi, sh direktor 1,0 ametikohaga, õppealajuhataja 1,0 ametikohaga, logopeed 1,0 ametikohaga, huvijuht 1,0 ametikohaga ning sotsiaalpedagoog (ühtlasi HEV – õppe koordinaator). Koolil on oma söökla. SA Ida- Viru Keskhaigla osutab koolile medõe teenust 19 tundi nädalas ehk 0,5 ametikoha ulatuses, mis on ette nähtud õpilaste arvust lähtuvalt. Et aga tagada medõe teenus kogu õppepäeva vältel on 0,5 medõe ametikohta lisaks ka kooli struktuuris.

Kooli eesmärk on olla usaldusväärne partner ja pakkuda harmoonilist ning ettevõtlikku õpi- ja arengukeskkonda kõigile koolis õppida soovivatele õpilastele.

Kesksel kohal koolis on õpilane, so õppekorralduses ja õppe sisu kujundamisel arvestatakse iga õpilase haridusteed, õpilaste erinevaid vajadusi ja võimeid. Õpilaste arengut soodustavateks teguriteks koolis on: õpilastele sobiv nõuetele vastav füüsiline keskkond (renoveeritud koolimaja, basseini, sportimisvõimalused, raamatukogu, lugemissaal, arvutiklass, muuseum, meediaklass); andekate õpilaste toetamine (täiendavad konsultatsioonid, individuaalsed õppekavad) ning andekate õpilaste osalemine erinevatel olümpiaadidel ja

konkurssidel; arengut toetavate valikainete rohkus; mitmekülgsete õppemeetodite kasutamine ainetundides; keelekümblusmetoodika kasutamine; õpilaste osalemine erinevates projektides; ettevõtliku õppe rakendamine (koolis töötab ettevõtlikkuse koordinaator); õpilaste osalemine erinevates õppekavavälistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli ( kooli korraldatud huvitegevus on õpilastele tasuta); erinevad tugisüsteemid nii tavaõpilaste kui HEV õpilaste toetamiseks (logopeediline abi, individuaalsed õppekavad, individuaalne töö, konsultatsioonid, rahuklass, pikapäevarühma töö, õpiabi osutamine); arenguvestluste läbiviimine kõikides kooliastmetes; kooli õpilasesinduse töö. Õpilaste arenguks on loodud mitmekülgsed võimalused.

Kooli arengukavas, õppekavas ja põhimääruses on sätestatud töö HEV õpilastega. HEV õppe koordinaatoriks on määratud direktori käskkirjaga kooli sotsiaalpedagoog. Individuaalsete arengu jälgimise kaartide täitmise eest vastutavaks on samuti määratud sotsiaalpedagoog.

Koolis toimivad tugisüsteemid on: õpiabi osutamine, logopeediline abi, individuaalne õppekava, individuaalne täiendav töö, konsultatsioonid, diferentseeritud hindamine, pikapäevarühma töö (30 õpilast), keelekümblusmetoodika kasutamine.

Koolis töötavad õpiabi rühmad 1.-6. klassi õpilastele (kooli ja EHIS-e andmetel).

Õpiabirühm komplekteeritakse logopeedi, aineõpetajate ja klassijuhatajate soovitude järgi.

Koolis tegutseb rahuklass, kus vaba õpetaja tegeleb probleemsete õpilastega. Rahuklassi töö põhimõtted on sätestatud kooli kodukorras.

Käivitatud on tugivõrgustik ja õpinõustamissüsteem, mis toetab nii õpilasi kui ka lapsevanemaid. Vajalik on tugivõrgustiku (õpetaja-mentor, HEV koordinaator, õpiabi ümarlaud ja tugispetsialistid) töö sisu kajastamine kooli õppekavas, so lahti kirjutada, mida, kui sageli ja kuidas tehakse. Kool tegeleb uue õppekava versiooni väljatöötamisega ning uuendatud õppekavas sätestatakse tugivõrgustiku tegevus.

Logopeedilist abi saab kokku 58 õpilast. EHIS-e väljundi „Õppurite jaotus klassidesse“ aluse saab logopeedilist abi 12 keelekümblusklassi õpilast, 6 põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppel olevat õpilast ning 40 tavaklassi õpilast (1.-4.klass). Individuaalne õppekava on koostatud neljale keelekümblusklassi õpilasele (4.klass), kuuetele lihtsustatud õppekava alusel õppivale õpilasele ning neljale I ja II kooliastme õpilasele, kaheksale III kooliastme õpilasele (kokku 22-le õpilasele) ning viiele gümnaasiumiastme andekale õpilasele. Õpiabi rühma teenust võimaldatakse põhikooli tavaklasside 13-le õpilasele.

EHS- s kajastatud andmed vastavad kooli tegelikule olukorrale.

Haridusliku erivajadustega õpilastele on avatud individuaalse arengu jälgimise kaardid, mille täitmisel ei ole juhitud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 48 lg 6 sätestatust. Vajalik on välja töötada ühtsetel alustel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart ning täita kaarti vastavalt ülalnimetatud määruse § 48 lõikes 6 sätestatule. Tööks erivajadustega õpilastega on pedagoogid läbinud erinevaid HEV õpilastega seotud koolitusi.

Tugispetsialistidest töötab koolis logopeed, sotsiaalpedagoog ning kaks õpiabi rühma õpetajat. Tugispetsialistide haridustase vastab kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

Kooli 343 õpilasest ca 27% on kooli õppekeelest erinev kodune keel. Põhikooli osas 33 õpilasel ning 12 keelekümblusklassi õpilasel on kodune keel erinev kooli õppekeelest (põhikooli osas 237 õpilast, so 19% õpilastest erineb kodune keel kooli õppekeelest). Eesti/vene koduse keelega on 12 õpilast ning 2 õpilast on gruusia kodukeelega. Kooli õppekeelest erineva koduse keelega põhikooli õpilased tulevad eesti keeles õppides hästi toime, kuna õpilased alustavad tavaliselt õpinguid alates 1.klassist ning on lasteaias õppinud keelekümblusprogrammi alusel või on olnud eesti õppekeelega rühmas. Gümnaasiumiastmel on 45 õpilast pärit kooli õppekeelest erineva koduse keelega peredest (42% õpilastest). Osa nendest õpilastest on Kiviõli I Keskkoolis lõpetanud põhikooli, kuid enamus tuleb eestikeelset haridust omandama Kiviõli Vene Koolist (põhikool) ning gümnaasiumiastme algul on õpilastel raskusi eesti keeles õppides ning kohanemisega. Kooli õppekeelest erineva koduse keelega õpilaste toimetulekut eesti keeles õppides soodustab eestikeelne keskkond, ainult eesti keeles rääkivad õpetajad, ainevaheline lõimumine, õpetajate omavaheline koostöö. Otsitakse võimalusi keeleõpet toetavates projektides osalemiseks ning pakutakse võimalusi keeleõppeks läbi klassivälise tegevuse. Põhikoolis toimub õppetöö eesti keeles ning gümnaasiumis õpetatakse 40% ainetest vene keeles (kooli õppekeelest erineva emakeelega õpilastele).

Kooli õppekeelest erineva koduse keelega õpilaste klassides (osa ainetunde toimub eraldi kooli õppekeelega õpilastele ja kooli õppekeelest erineva koduse keelega õpilastele) külastatud ainetundide alusel (ajalugu 10.kl., ajalugu 11.kl., kultuurilugu 11.kl, bioloogia 12.kl.) tuleb märkida: õpetajad valdavad



ainet, kasutavad erinevaid metoodilisi võtteid, töötavad kõikide õpilastega. Õpilased tulevad toime, kuid kogu tegevus on aeganõudev, kuna õpilaste tase on erinev.

Õpetajad on omandanud tasemehariduse vastava aine õpetamiseks, kuid mitme õpetaja kvalifikatsioon ei vasta haridus- ja teadusministri 29.08.2013.a. määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 3 lg 1 sätestatule. Viiel õpetajatel on bakalaureuse kraad (peab olema magistrikraad) ja nad on tööle võetud programmi „Noored Kooli“ alusel tähtajatu töölepinguga. Kool on sõlminud programmiga lepingu ning võtnud endale kohustuse kindlustada õpetajad kaheks õppeaastaks tööga. Viiel õpetajal on üldkeskharidus, kuid nad on tööle võetud tähtajatu töölepingu alusel. Ei ole juhitud hetkel kehtiva Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetest 5, 6, 7.

Õpilaste arengu seisukohalt õppekava läbimiseks tuleb koolil otsida võimalusi aineõpetuse läbiviimiseks kvalifikatsiooninõuetele vastava kaadriga.

Turvalisusega seonduv on kajastatud kooli dokumentatsioonis: kodukord, hädaolukorra lahendamise plaan, tulekahju korral tegutsemise plaan. Turvalisusega seotud dokumentatsioon on üleval kooli kodulehel ja on kättesaadav kõikidele osapooltele.

Turvalisuse tagamiseks on koolis valveadministraator, õuealale on paigutatud turvakaamerad. Koolis viiakse läbi liiklusõpetust.

Kooli õppe- ja kasvatustegevust, õpilaste arengut, tööd HEV õpilastega ja turvalisust kajastav dokumentatsioon on üleval kooli kodulehel ja kättesaadav kõikidele osapooltele.

#### **IV. Ettepanekud**

##### **Kooli pidajale**

Ei ole.

##### **Kooli direktorile**

1. Eesti keele paremaks omandamiseks analüüsida kooli õppekeelest erineva emakeelega õpilaste toimetulekut eesti õppekeelega koolis ning vajadusel välja töötada meetmed tegevuse parendamiseks.
2. Kooli põhikooli ja gümnaasiumi õppekavade vastavusse viimisel riiklike õppekavadega muuta õppekava üldosa konkreetsemaks ning tuua selgemalt välja kooli omanäolisus ja eripära

#### **V. Ettekirjutused kooli direktorile**

1. Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 48 lõikele 6 töötada välja ühtsetel alustel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart ning täita kaarti vastavalt määruses sätestatule.

Tähtaeg: 31.08.2015

2. Kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate õpetajate töölevõtmisel juhendada Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetest 5, 6, 7.

Tähtaeg: tööle

vormistamisel

3. Vastavalt haridus- ja teadusministri 12.05.2014.a. määruse nr 15 „Haldusjärelevalve prioriteedid, temaatilise järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2014/2015.õppeaastal“ § 10 lõikele 1 teavitada kirjalikult Ida-Viru maavanemat ettekirjutuste täitmisest.

Tähtaeg: viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuste täitmise tähtaega.

VI. Teematilise järelvalve teostamisel osalenud ametniku allkiri, nimi ja ametikoht.

/allkirjastatud digitaalselt/  
Iia Laaniste  
haridus- ja sotsiaalosakonna  
peainspektor-peaspetsialist